

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávneného: **S.**, zastúpená: **K., Š.**, proti povinnému: **PhDr. B. J., F.**, v zastúpení opatrovníka: **R. G.**, súdna tajomníčka Okresného súdu Bratislava V, Prokofievova 12, 852 38 Bratislava, **o vymoženie 49,79 eur**, vedenej súdnym exekútorom **Mgr. V. U.**, so sídlom Exekútorského úradu na **L.**, pod č. **EX 5860/2006**, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 22. novembra 2011, č. k. **19CoE/652/2009-34** a uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 16. októbra 2009, č. k. **3Er/977/2006-23**, takto

r o z h o d o l :

Dovolací súd uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 22. novembra 2011, č. k. **19CoE/652/2009-34** a uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 16. októbra 2009, č. k. **3 Er 977/2006-23** **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava I uznesením z 28. januára 2008, č. k. **3Er/977/2006-9** exekúciu zastavil podľa § 57 Exekučného poriadku a uložil oprávnenému povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške **4 229,- Sk** do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia.

Po zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu v časti trov exekúcie uznesením z 16. októbra 2009, č. k. **3 Er 977/2006-23** Okresný súd v Bratislava I zaviazal oprávneného zaplatiť súdnemu exekútorovi **Mgr. V. U.** trovy za výkon exekučnej činnosti vo výške **107,99**

eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil poukazom na ust. § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého trovy zaplatí súdnemu exekútorovi oprávnený, nakoľko zavinil zastavenie exekúcie. Rozhodnutie o trovách konania sa zakladá na ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Na odvolanie oprávneného proti uzneseniu súdu prvého stupňa o trovách exekúcie Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, uznesením z 22.novembra 2011, č. k. 19CoE 652/2009-34 rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že preklúzia práva na vymáhanej pohľadávke, uloženej exekučným titulom nastala dňa 25. 03. 2007. Oprávnený síce podal návrh na vykonanie exekúcie ešte pred tým, ako sa právo vymáhať predmetnú pohľadávku prekludovalo, avšak viac ako dva roky po nadobudnutí vykonateľnosti exekučného titulu, čím sa podstatne znížila možnosť vymoženía pohľadávky oprávneného. Odvolací súd mal za to, že v danom prípade prichádza do úvahy pri rozhodovaní o náhrade trov súdneho exekútora aplikácia ustanovenia § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, pretože k vymoženiu pohľadávky oprávneného pred preklúziou práva na vymáhanie nároku oprávneného nedošlo a k zastaveniu exekúcie došlo zavinením oprávneného. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu, ako i uzneseniu súdu prvého stupňa o trovách exekúcie podal generálny prokurátor v zákonom stanovenej lehote mimoriadne dovolanie podľa § 243e v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p. žiadajúc, aby dovolací súd uznesenia súdov oboch stupňov zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie. Na zdôvodnenie mimoriadneho dovolania uviedol, že rozhodnutiami obidvoch súdov, tak prvostupňového súdu, ako i súdu odvolacieho, bol porušený zákon, pretože konajúce súdy sa v prejednávanej veci neriadili zákonnými ustanoveniami § 251 ods. 4 O. s. p., § 44 ods.1, 2, § 196, § 197 ods. 1, § 200 ods. 1, 2 a § 203 ods. 1, 2 Exekučného poriadku a podanie mimoriadneho dovolania vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania na strane oprávneného, ktorú nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, než mimoriadnym dovolaním. Podľa generálneho prokurátora náhradu nevyhnutných trov exekúcie možno uložiť oprávnenému, a to v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku za predpokladu, že zastavenie exekúcie zavinil. Vyjadril názor, že pokiaľ oprávnená osoba

podala včas návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty určenej na jeho vykonanie. Oprávnený nemohol postup súdu vo vykonávacom konaní, resp. postup exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto konania, teda ani prípadné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu jeho konania ovplyvniť. Poukázal tiež na to, že súd by bol povinný exekúciu zastaviť i z úradnej moci, ak by zistil stratu účinnosti exekučného titulu v priebehu konania. Zdôraznil, že súd prvého stupňa vôbec nezdôvodnil aplikáciu ustanovenia § 203 ods. 1, 2 zákona, zaoberal sa predovšetkým výškou náhrady trov exekúcie. Generálny prokurátor ďalej konštatoval, že náhradu nevyhnutných nákladov na vykonanie exekúcie možno uložiť oprávnenému podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku aj vtedy, ak dôjde k zastaveniu exekúcie z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Nedostatok majetku povinného na náhradu trov exekúcie však musí byť v exekučnom konaní preukázaný. Vychádzajúc z uvedeného vyslovil generálny prokurátor názor, že oprávnenému nemožno uložiť povinnosť nahradiť trovy exekúcie súdnemu exekútorovi len preto, že podal návrh na vykonanie exekúcie, ale vždy treba skúmať, či oprávnený procesne zavinil zastavenie exekúcie, a ak zavinil, aj mieru jeho zavinenia na zastavení exekúcie. Procesné zavinenie oprávneného nemožno založiť bez ďalšieho iba na jeho dispozičnom úkone - podaní návrhu na vykonanie exekúcie. Riziko neúspechu exekúcie musí znášať súdny exekútor v prípade, ak povinnosť nahradiť trovy exekúcie nemožno uložiť povinnému ani oprávnenému.

Oprávnený sa s obsahom mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora stotožnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O. s. p.), po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas (§ 243g O. s. p.) za súčasného splnenia podmienok na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e, § 243f, § 243h O. s. p., preskúmal rozhodnutia súdov obidvoch stupňov bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.), v rozsahu napadnutom generálnym prokurátorom a ním uplatnených dovolacích dôvodov podľa § 242 ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie dôvodné.

Generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní namieta, že napadnuté uznesenia súdov nižších stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p)., keď súdy nesprávne posúdili zavinenie oprávneného za zastavenie exekúcie.

Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistené skutkové zistenia. O omyl pri aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 196 Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona, zvyšuje sa jeho odmena o daň z pridanej hodnoty. Podľa § 197 ods. 1 Exekučného poriadku náklady podľa § 196 uhrádza povinný. Podľa § 200 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

Podľa § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil.

Ustanovenia § 196 a § 197 ods. 1 Exekučného poriadku určujú zásadu, že odmenu, patriacu súdnemu exekútorovi za výkon exekučnej činnosti, náhradu jeho hotových výdavkov a náhradu za stratu času uhrádza povinný. Len výnimočne, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie; súd však uváži, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku, a či mohol pri náležitej opatrnosti

predvídať dôvod zastavenia exekúcie (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). Podmienkou uloženia povinnosti nahradiť trovy exekúcie oprávnenému je však určitá forma procesného zavinenia oprávneného.

Podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod „zavinením“ oprávneného v zmysle vyššie citovaného ustanovenia treba rozumieť iba také porušenie procesných predpisov oprávneným, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo také jeho konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie (viď 3M Cdo 6/2012, 6 M Cdo 2/2012).

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s názorom generálneho prokurátora, že ak oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie včas, neprichádza do úvahy jeho procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu uplynutia prekluzívnej lehoty, určenej na vykonanie predmetného exekučného titulu, keď oprávnený postup exekútora a exekučného súdu a dĺžku exekučného konania (vykonanie exekučného titulu do uplynutia prekluzívnej lehoty) nemohol ovplyvniť.

Z vyššie uvedených dôvodov napadnuté uznesenia súdov nižších stupňov o trovách exekúcie, spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 2 veta prvá a ods. 3, § 243b ods. 4 veta za bodkočiarkou, v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p. dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní je súd prvého stupňa, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 243d ods. 1 veta druhá v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. apríla 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová